

Менеджмент – мистецтво управління

Менеджмент (або «управління») — це процес планування, організації, мотивації та контроль організації з метою досягнення координації людських, фінансових, природних і технологічних ресурсів, необхідних для ефективного виконання завдань. За словами Анрі Файоля, «управляти — це прогнозувати і планувати, організовувати, командувати, координувати і контролювати». Менеджмент пронизує всю організацію, торкається практично всіх сфер її діяльності.

Існують інші підходи до визначення терміну «менеджмент»:

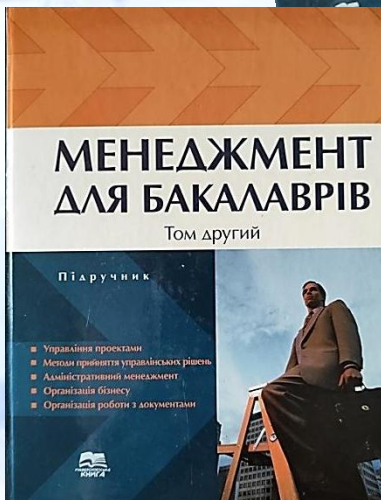
- менеджмент — це сукупність принципів, методів, засобів і форм управління виробництвом з метою підвищення його ефективності;**
- менеджмент — це наука про управління людськими відносинами;**
- менеджмент — це раціональний спосіб управління діловими організаціями;**
- менеджмент — це особлива галузь наукових знань і професійної спеціалізації управляючих-менеджерів, які складають адміністративний штат;**
- менеджмент — це вміння добиватись поставлених цілей, використовуючи працю та інтелект інших людей;**
- менеджмент — це функція, вид діяльності, що полягає в керівництві людьми в різномірних організаціях;**
- менеджмент — це управління бізнесом, а бізнес є унікальною, винятковою справою у суспільстві.**

Менеджмент як наука виникла і розвивається у зв'язку з необхідністю пояснити, чому та внаслідок чого процвітають чи руйнуються організації.

Організації складають основу світу менеджерів, саме в них спостерігаються процеси і стани, які є причиною існування менеджменту. Першочергова задача менеджменту полягає в створенні організаційної культури, творчого інноваційного клімату, які стимулюють працівників на нововведення.

Менеджмент для бакалаврів : підруч. для студентів вищ. навч. закл. : у 2 т. / за ред.: О. Ф. Балацького, О. М. Теліженка. – Суми : Унів. кн., 2009.

Підручник складається з двох частин (томів), які охоплюють двадцять дві дисципліни, тобто практично всі аспекти підготовки бакалаврів. Розділи містять питання для самоконтролю та перелік рекомендованої літератури. При підготовці розділів були використані результати фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі оцінювання, прогнозування та управління економічним потенціалом складних виробничих систем.

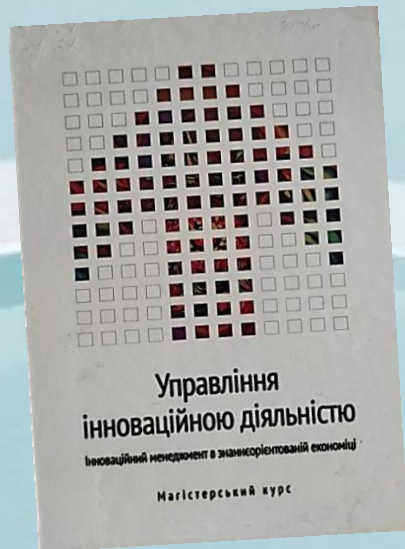
Управління інноваційною діяльністю. Основи інноваційного менеджменту : магістр. курс : підручник / за заг. ред. С. М. Ілляшенка. – Суми : Унів. кн., 2015. – 855 с.

У підручнику розглядаються теоретичні і методичні основи інноваційного менеджменту в обсягах фахових дисциплін, що викладаються у вищих навчальних закладах для магістрів зі спеціальності "Управління інноваційною діяльністю", а також спеціальних авторських дисциплін, які розширюють їх світогляд і поглиблюють підготовку. Містять велику кількість прикладів і фактичного матеріалу, що ілюструють теоретичні положення.

Управління інноваційною діяльністю. Інноваційний менеджмент в знаннеорієнтованій економіці : магістер. курс : підручник / за заг. ред. С. М. Ілляшенка. – Суми : Унів. кн., 2015. – 727 с.

У підручнику висвітлено теоретичні і методичні засади інноваційного менеджменту в знаннеорієнтованій економіці в обсягах фахових нормативних дисциплін, що викладаються у вищих навчальних закладах у межах магістратури зі спеціальності "Управління інноваційною діяльністю", а також спеціальних авторських дисциплін, які розширюють світогляд і поглиблюють підготовку фахівців з управління інноваційною діяльністю на рівні держави, галузі та окремої організації. Містить велику кількість прикладів і фактичного матеріалу, що ілюструють теоретичні положення.

Маркіна І. А. Менеджмент організації : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / І. А. Маркіна, Р. І. Біловол, В. А. Власенко. – Київ : Центр учб. літ., 2013. – 245 с.

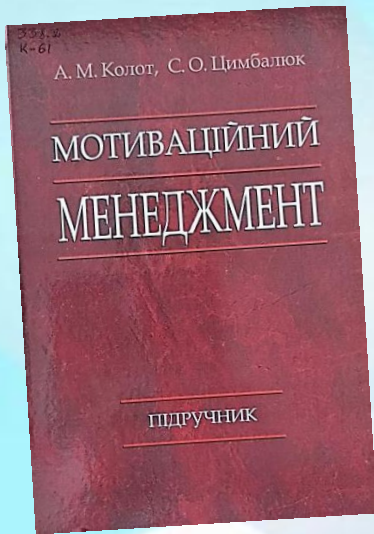
Навчальний посібник розроблено з метою надання методичної допомоги при самостійному вивченні дисципліни, запропоновані методичні рекомендації, ситуації та тестові завдання для перевірки рівня знань студентів за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Менеджмент організації : підручник / за заг. ред. В. П. Петкова. – Київ : КНТ, 2011. – 487 с.

Навчальне видання присвячене висвітленню питань менеджменту організації, прийняття рішень у різних сферах життя, керівництва конфліктами та конфліктними ситуаціями, кадрової політики, стратегічному плануванню, інформаційному забезпеченні керівництва організацією.

Зважаючи на важливу роль керівника в організації, автори розкривають специфіку сучасного менеджменту, його рівні, стратегію й тактику тощо. Досліджуються процеси комунікації, організації взаємодії та повноваження в менеджменті. Окремі розділи присвячено питанням керівництва та контролю, кадрової політики, розвитку трудових ресурсів.

**Колот А. М. Мотиваційний менеджмент : підручник /
А. М. Колот, С. О. Цимбалюк. – Київ : КНЕУ, 2014. – 479 с.**

У підручнику розглядаються теоретико-методологічні та прикладні аспекти мотивації персоналу, зокрема розкривається понятійний апарат, характеризуються теорії мотивації та вплив їх на практику управління персоналом. Аналізуються сучасні підходи, методи, засоби, за допомогою яких здійснюється активізація трудової діяльності персоналу, досягається максимально можливе використання людського капіталу.

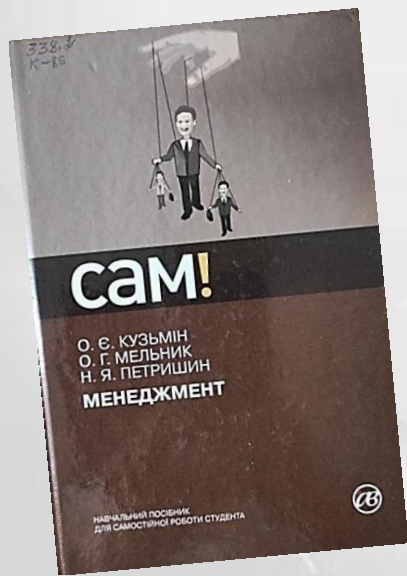
**Плиса В. Й. Страховий менеджмент : навч. посіб. /
В. Й. Плиса. – Львів : Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2014. – 377 с.**

У навчальному посібнику розглянуто фундаментальні питання теорії та практики страхового менеджменту, його сутність і значення, етапи прийняття управлінських рішень у страховому підприємстві.

Подано загальну характеристику, структуру, порядок формування та шляхи оптимізації ресурсного потенціалу страхової організації. Зосереджено увагу на значенні та особливостях здійснення планування в страхових організаціях, технологіях управління маркетинговою діяльністю в страховому підприємстві, технології відбору ризиків та страхування і врегулювання страхових претензій, особливостях управління грошовими потоками та фінансовою надійністю страховки. Розглянуто сутність комунікацій в управлінні страховиком та інформаційного забезпечення страхового менеджменту.

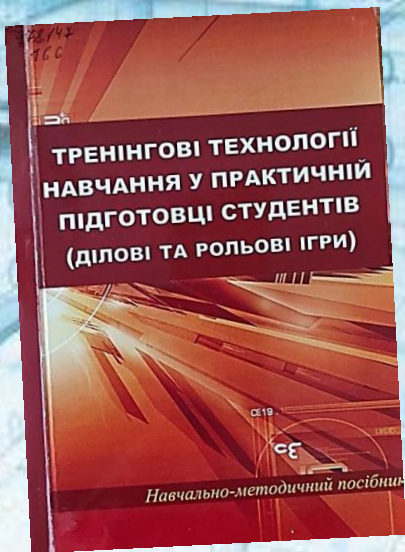
Кузьмін О. Є. Менеджмент : навч. посіб. для самост. роботи студентів / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, Н. Я. Петришин. – Київ : Академвидав, 2012. – 294 с.

Навчальний посібник адресований студентам, які прагнуть якомога детальніше, глибше, системніше опанувати теоретичні основи менеджменту, самостійно осмислити проблемні питання науки і практики управління.

Бровкова О. Г. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / О. Г. Бровкова. – Київ : Центр учб. літ., 2012. – 222 с.

У навчальному посібнику розглянуті прикладні аспекти стратегічного менеджменту підприємств і організацій різних форм власності. Вирішення ситуаційних завдань, поданих у посібнику, передбачає використання сучасного методичного інструментарію та реалізації креативного підходу до розробки і реалізації оптимальних господарських стратегій.

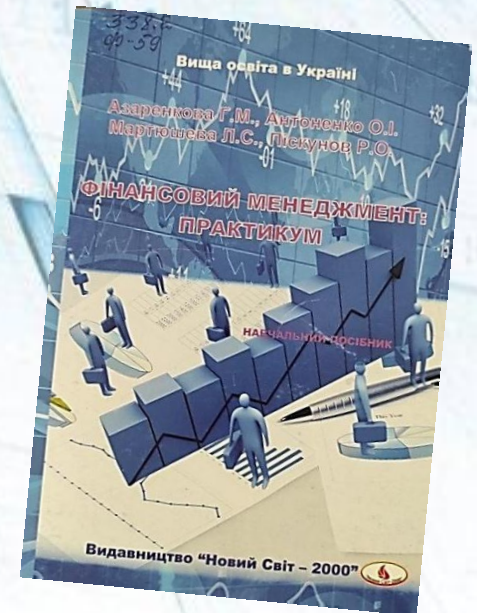

Тренінгові технології навчання у практичній підготовці студентів (ділові та рольові ігри) : навч.-метод. посіб. / Г. М. Азаренкова [та ін.]. – Львів : Новий світ-2000, 2019. – 198 с.

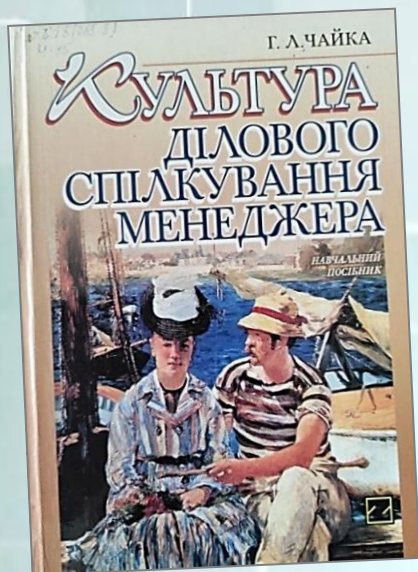
У посібнику розкриваються питання організації та впровадження тренінгових технологій навчання у процес професійної підготовки студентів економічних спеціальностей. Розкривається методика використання ділових та рольових ігор з економічних дисциплін у навчальному та позанавчальному процесі вищої школи підготовки майбутніх фахівців в галузі знань "Економіка і підприємництво".

Фінансовий менеджмент : практикум : навч. посіб. / Г. М. Азаренкова [та ін.]. – Львів : Новий світ-2000, 2013. – 305 с.

Метою посібника є закріплення студентами знань із питань фінансового управління підприємством, набуття практичних навичок обґрунтування і реалізації найбільш ефективних фінансових рішень у процесі управління. Велику увагу приділено практичним завданням, які моделюють конкретні ситуації з фінансового менеджменту, що дає можливість перевірити теоретичні знання і застосувати їх на практиці. Навчальний посібник включає: методичні вказівки до задач, задачі із розв'язанням, задачі для самостійного опрацювання, твердження і тести з відповідями, кросворди.

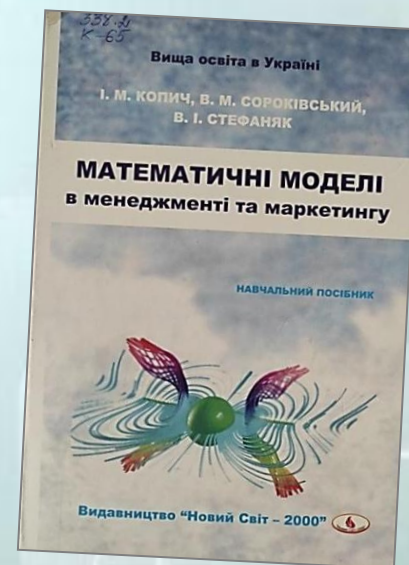

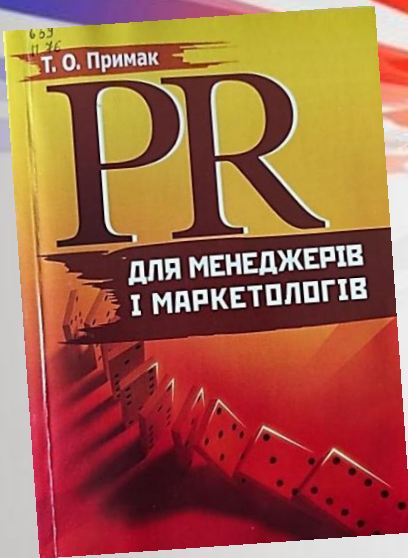
Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера : навч. посіб. / Г. Л. Чайка. – Київ : Знання, 2005. – 442 с.

У посібнику культура спілкування розглядається як інструмент професійної діяльності менеджера і основа формування корпоративної культури організації. Висвітлюються етичні засади, психологічна природа, засоби і техніка спілкування. Розглядаються особистісний вплив менеджера на культуру спілкування та взаємодії, вплив національних особливостей ділових культур на спілкування з партнерами, а також роль менеджменту у формуванні культури організації. Наводяться практичні поради менеджеру, які допоможуть йому краще пізнати себе та інших людей і внести відповідні корективи у свою діяльність і діяльність організації.

Копич І. М. Математичні моделі в менеджменті та маркетингу : навч. посіб. / І. М. Копич, В. М. Сороківський, В. І. Стефаняк. – Львів : Новий світ-2000, 2011. – 375 с.

У навчальному посібнику, розглядаються концептуальні засади моделювання та математичні моделі із застосуванням в галузях менеджменту та маркетингу. Поряд із теоретичним матеріалом для кращого засвоєння матеріалу студентам запропоновано 51 приклад розв'язування типових завдань, а також питання для самоконтролю, тестові завдання і понад 70 ситуаційних завдань для самостійної роботи.

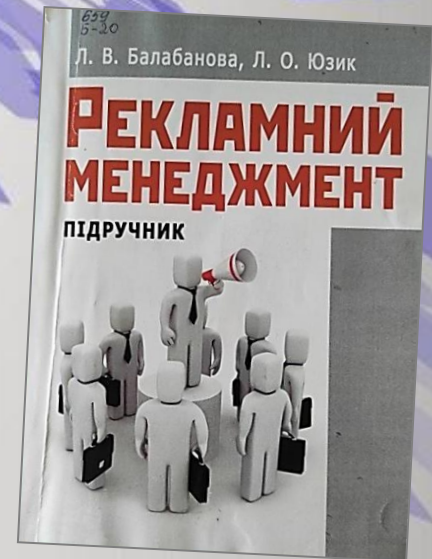

**Примак Т. О. PR для менеджерів і маркетологів : навч. посіб.
/ Т. О. Примак. – Київ : Центр учб. літ., 2021. – 202 с.**

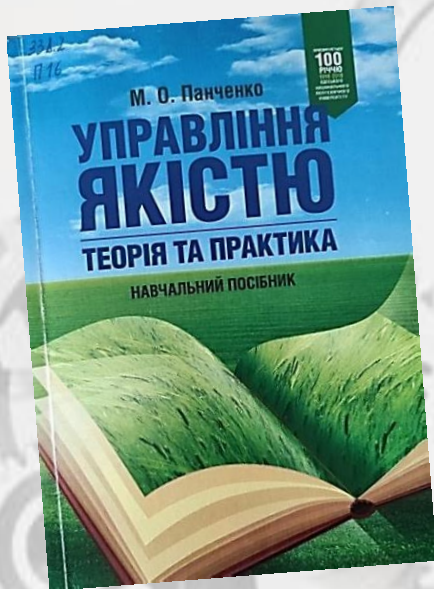
Книга дає конкретні відповіді на запитання, з якими весь час зіштовхуються фахівці у сфері PR: "З чого починати?", "Як з допомогою PR сформувати гідне інформаційне поле компанії?", "Як спланувати і організувати PR-діяльність на підприємстві?", "Які документи підготувати і як їх правильно оформити?" та ін... Велика кількість практичних прикладів, неординарних та цілком реальних ситуацій, з якими часто зіштовхуються вітчизняні підприємства зацікавлюють, викликають азарт та допомагають опанувати матеріал. Книга супроводжується корисними вправами та кейсами для самостійної роботи читачів.

**Балабанова Л. В. Рекламний менеджмент : підручник /
Л. В. Балабанова, Л. О. Юзик. – Київ :
Центр учб. літ., 2013. – 391 с.**

У підручнику розкрито становлення та розвиток рекламного менеджменту, сутність і функції реклами; наведено характеристику процесу рекламної комунікації, каналів розповсюдження рекламних повідомлень; основних засобів розповсюдження реклами; рекламного звернення; розкрито особливості рекламних досліджень ринку; планування рекламної діяльності; організації рекламної діяльності підприємства; контроль рекламної діяльності; оцінка ефективності рекламної діяльності.

Панченко М. О. Управління якістю: теорія та практика : навч. посіб. / М. О. Панченко. – Київ : Центр учб. літ., 2021. – 228 с.

Навчальний посібник розроблений у відповідності з програмою курсу з урахуванням сучасного стану в галузі управління якістю, розглянуті основні відомості щодо управління якістю: поняття та категорії, еволюція підходів. Значна увага приділяється висвітленню вітчизняного та міжнародного досвіду з управління якістю. Викладено системи управління якістю, представлені в стандартах ISO серії 9000, їх розробка, впровадження на підприємствах, сертифікація та аудит.

Капінос Г. І. Управління якістю : навч. посіб. / Г. І. Капінос, І. В. Грабовська. – Київ : Кондор, 2016. – 277 с.

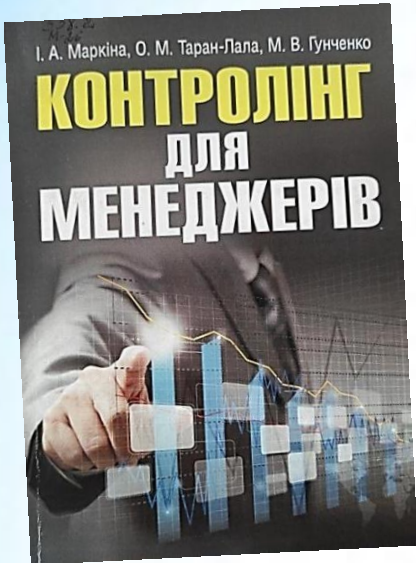
Навчальний посібник підготовлено на основі дослідження сучасного вітчизняного та світового досвіду в галузі менеджменту якості, використання найновіших міжнародних стандартів з якості. В ньому системно викладено теоретичні, методичні та практичні аспекти управління якістю, розглянуто основні терміни і поняття. Розкрито сутність управління якістю, розглянуто основні проблеми в цій галузі.

**Маркіна І. А. Контролінг для менеджерів : навч. посіб. /
І. А. Маркіна, О. М. Таран-Лала, М. В. Гунченко. – Київ :
Центр учб. літ., 2013. – 303 с.**

Посібник присвячений теоретичним, методичним і практичним питанням формування і реалізації контролінгу на підприємстві. В посібнику поглиблено висвітлено теоретико-методологічні аспекти підвищення якості системи управління, систематизовано групу показників, які характеризують якісне функціонування системи управління; запропоновано науково-практичні рекомендації формування організаційної структури, які передбачають створення служби контролінгу, інтегрування у ключових центрах контролінгу сукупності функцій, що становлять цикл стратегічного середньострокового та оперативного управління підприємствами у ринкових умовах.

**Ігнат'єва І. А. Корпоративне управління : підручник /
І. А. Ігнат'єва, О. І. Гарафонова. – Київ :
Центр учб. літ., 2013. – 595 с.**

У підручнику розглянуто передумови виникнення корпоративної форми організації бізнесу та корпоративного сектору економіки, сучасні концепції корпоративного управління, особливості зовнішнього середовища функціонування корпорацій, тощо.

Нечаюк Л. І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент : навч. посіб. / Л. І. Нечаюк, Н. О. Нечаюк. – 3-тє вид. – Київ : Центр учб. літ., 2019. – 343, [1] с.

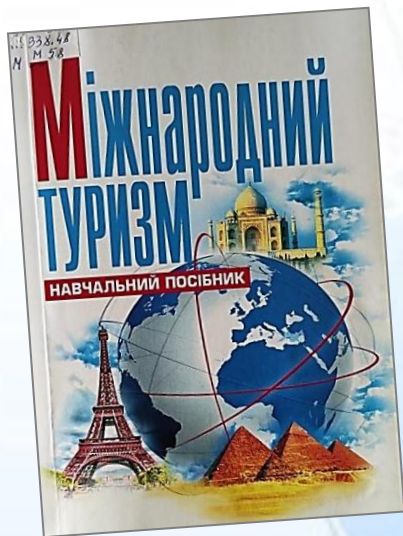
У навчальному посібнику висвітлені основні положення сучасної теорії менеджменту, детально розглянуті функції менеджменту та їх застосування у готельно-ресторанному бізнесі. Особливої уваги приділено плануванню, зокрема, таким питанням, як: прогнозування прибутку і рентабельності, сітковому плануванню роботи підприємств сфери гостинності, методам дослідження попиту на послуги і продукцію, визначенню конкурентоздатності.

Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія і практика : підручник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Київ : Центр учб. літ., 2019. – 471 с.

У підручнику систематизовано виклад організаційних, управлінських та технологічних засад вивчення готельної сфери як навчальної дисципліни теоретико-методологічного та прикладного спрямування. Послідовно розкрито питання еволюції сфери гостинності, проаналізовано проблему типології та класифікації готельних підприємств, організації та управління, технології обслуговування, архітектурно-планувальні особливості споруд готельних підприємств.

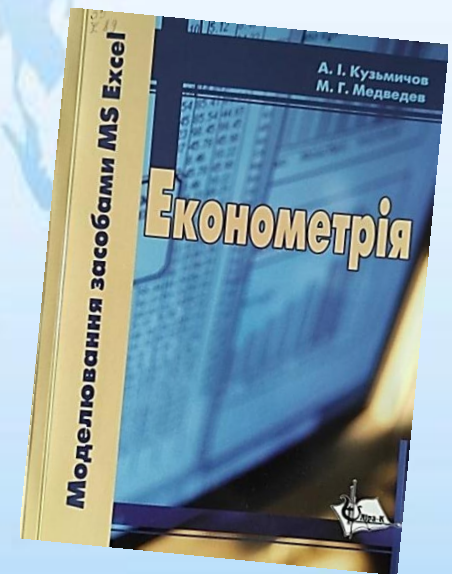

Міжнародний туризм : навч. посіб. / Т. В. Божидарнік [та ін.]. – Київ : Центр учб. літ., 2021. – 307, [1] с.

В підручнику розкриваються соціально-економічні формування міжнародного туристичного ринку, основні аспекти маркетингу та менеджменту в міжнародному туризмі, проблеми та перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні.

Кузьмичов А. І. Економетрія. Моделювання засобами MS Excel : навч. посіб. / А. І. Кузьмичов, М. Г. Медведєв. – Київ : Ліра-К, 2021. – 214 с.

У підручнику наведено апарат побудови економетричних моделей задач економічного прогнозування та прийняття рішень на цій основі. Економетрія як сучасний науковий напрям у вигляді класичної трійці "економіка + математика + статистика" застосовує для кількісного економічного аналізу науково-обґрунтовані засади, що сформувалися у фундаментальних й прикладних напрямках наукових досліджень, зокрема, в математичній статистиці, математичній економіці та математичному програмуванні і дослідженні операцій.

**Керування людьми, здійснюване менеджером,
ґрунтується на ряді принципів:**

- **підтримка в підлеглих почуття самоповаги. Спочатку потрібно похвалити підлеглого і тільки потім — давати вказівки щодо поліпшення роботи;**
- **увага проблемам, а не особистостям;**
- **активне використання методів підкріплення позитивних реакцій на бажані дії чи негативних — на небажані. На зміну поведінки людей реагувати потрібно відразу ж, тому що відстрочена реакція викликає зайву плутанину;**
- **висування ясних вимог, підтримка постійного контакту з людьми, міцних зворотних зв'язків.**

ґрунтуючись на цих принципах, менеджер повинен домагатися від підлеглих бажаних результатів.

Як і з ким працювати — багато в чому залежить від особливостей характеру людей, не тільки підлеглих, але і керівників. Цей момент менеджер обов'язково повинен враховувати.

**Віртуальну виставку підготувала
бібліотекар
Алла Кухарчук
Кількість джерел: 24**